

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce: **Z. S.**, zast. JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou, se sídlem Polní 92, 639 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2013, č.j. OAM-176/ZA-ZA06-K01-R3-2011, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o:

- I. **Žaloba se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Odměna soudem ustanovené advokátky JUDr. Jany Kuřátkové se u r č u j e částkou 16.456,- Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“).

Toto rozhodnutí napadl žalobce včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany byl zkrácen na svých právech. Napadené rozhodnutí považuje za nezákonné a vadné. Dle jeho názoru žalovaný nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, neboť nebyly náležitě zohledněny veškeré žalobcem namítané skutečnosti. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V doplnění žaloby, učiněném prostřednictvím soudem ustanovené zástupkyně žalobce namítá pochybení správního orgánu ve správním řízení, a to porušení ustanovení § 3, § 50 odst. 3, zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Uvedl, že žalovaný dospěl k závěru o nevěrohodnosti jeho výpovědí, s čímž zásadně nesouhlasí, neboť se jedná toliko o marginální odchylky, které žalovaný bez dalšího zjišťování interpretuje k jeho tíži. Uvedl, že z Ukrajiny odjel ze strachu o život. K případným menším rozporům v jednotlivých výpovědích uvedl, že od vzniku některých skutečností, v nichž žalovaný spatřuje rozpor, uplynulo již více jak deset let. Dále namítá porušení ust. § 68 odst. 3 správního řádu, neboť žalovaný nesprávně vyhodnotil úvahu ohledně důvodů k udělení humanitárního azylu pro jeho špatný a zhoršující se zdravotní stav, případně neschopnost pracovat a za tímto účelem si vydělat finanční prostředky. Uvedl, že přestože je HIV pozitivní a trpí virovou hepatitidou typu C, nebyly tyto skutečnosti v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany na překážku jeho pracovních a výdělečných možností a tedy si ani nepřál, aby byl jeho zdravotní stav v řízení zohledňován. To však již neplatilo v době posledního zamítavého rozhodnutí, kdy jeho špatný zdravotní stav z důvodu HIV infekce přešel do druhého stádia s bolestivými dermatologickými komplikacemi, které ho na neurčito vyřazují z pracovního procesu. Namítá, že se žalovaný vůbec nezabýval otázkou případného porušování lidských práv pro samotný fakt, že je HIV pozitivní. V tomto směru odkázal na internetové články z dubna 2013, nichž se uvádí, že diskriminace a porušování lidských práv lidí HIV pozitivních je na Ukrajině rozšířená, kdy 25% z nich je odmítáno poskytnutí zdravotní péče, 10% čelí diskriminaci v pracovním životě apod. Vytýká žalovanému, že si neopatřil jakékoliv informace o porušování lidských práv HIV pozitivních lidí na Ukrajině, ale zaměřil se pouze na možnou léčbu v zemi původu v případě návratu. Odkázal na další internetový odkaz, podle kterého došlo k razantnímu zvýšení cen léků pro HIV pozitivní na Ukrajině, které jsou z 95% dováženy. Z důvodu nemoci jako pracovně hendikepovaná osoba si nebude moci sám bez obtíží hradit potřebnou léčbu. Má za to, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, popř. humanitárního azylu. Žalobce předložil v rámci doplnění žaloby internetové články v ruském a anglickém jazyce. Soud pak zástupkyni žalobce vyzval k doložení jejich překladu do českého jazyka a upřesnění, čeho se týkají. Zástupkyně žalobce poté soudu sdělila, že všechny články slouží k důkazu, že v případě návratu do vlasti žalobci hrozí z důvodu jeho zdravotního stavu (HIV positivity) diskriminace a porušování jeho základních práv, přičemž žalovaný se při posuzování jeho žádosti o azyl těmito skutečnostmi vůbec nezabýval. V článku z 30. 4. 2013 – HIV a lidská práva se uvádí (volný

překlad), že žádné přímé diskriminační zákony proti lidem HIV pozitivním nejsou na Ukrajině známy, nicméně porušování lidských práv je tam velmi rozšířené obecně. Ze zkušeností je zjevné porušování těchto práv ze strany medicínského personálu či dokonce ze strany veřejných činitelů, kteří mají dodržování této ochrany na starosti. Známý jsou i případy šikany HIV pozitivních lidí a jejich rodin (výpovědi ze zaměstnání, nemožnost dalšího zaměstnání, obecné vyhýbání se lidem HIV pozitivním). Ve zprávě čtyř mezinárodních organizací (dostupné na <http://www.stigmaindex.org/download.php?id=100>) ze dne 29. 4. 2013 se uvádí, že na základě provedeného průzkumu více jak 51% HIV pozitivních lidí na Ukrajině má přímou zkušenost s diskriminací ze strany ostatních lidí z důvodu své nemoci. Byli terčem slovních útoků, obtěžování či vyhrožování a 18% z nich je přesvědčeno, že příčinou těchto útoků je jejich HIV pozitivita. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě předně uvedl, že zdejší soud pravomocným rozsudkem ze dne 26. 9. 2012, č.j. 28 Az 9/2012-39 rozhodl, že žalovaný posoudil žalobcovu žádost o neudělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § a §14b zákona o azylu, správně. Soud pouze zrušil rozhodnutí žalovaného v části o neudělení doplňkové ochrany dle § 14a cit. zákona. Žalovaný tak považuje námitky v současné žalobě vztahující se k neudělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14 a §14b zákona o azylu za bezpředmětné pro překážku věci již pravomocně rozhodnuté. Žalovaný popřel oprávněnost žalobních námitek, odkázal na obsah správního spisu, zejména na vlastní výpovědi žalobce a na vydané rozhodnutí. Dále zrekapituloval dosavadní řízení (viz dále níže) a uvedl, že zmiňované problémy žalobce nastaly až po jeho odchodu ze zaměstnání v období let 2001-2002. Ještě dva roky poté žalobce setrval na území Ukrajiny a bez problémů cestoval k moři. Nevyužil žádné možnosti k ochraně své osoby, bez potíží vycestoval z vlasti, přičemž se v letech 2004 až 2009 opakovaně vracel do své vlasti a vstupoval do kontaktu se státními orgány. Žalovaný dále uvedl, že úvaha ohledně udělení či neudělení humanitárního azylu (i z důvodu špatného zdravotního stavu) je zcela v jeho pravomoci, zdůraznil výjimečnost daného institutu, na jehož udělení není právní nárok. Zdůraznil, že o správném postupu neudělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu bylo již soudem pravomocně rozhodnuto – zmíněným rozsudkem zdejšího soudu ze dne 26. 9. 2012, č.j. 28 Az 9/2012-39. Odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále také jen „NSS“), rozsudek č.j. 5 Azs 170/2004 ze dne 26. 8. 2004, o povinnosti správního orgánu zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, není na správním orgánu, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany žadatelem neuplatněné a posléze k nim činil skutková zjištění. K dostupnosti lékařské péče na Ukrajině uvedl, že ukrajinská ústava zaručuje bezplatnou lékařskou péči všem občanům. V ČR jsou občané rovněž povinni platit poplatky, léky nehrzené ze zdravotního pojištění jsou pro dlouhodobě nemocné občany drahé již nyní a jejich cena se neustále zvyšuje. Čerpání ze zdravotního pojištění v ČR je i pro české občany podmíněno zdravotním pojištěním takového občana a zákonem danými pravidelnými odvody dávek zdravotního pojištění ze mzdy, tedy ani občanům ČR není poskytováno automaticky. Dle ustálené judikatury nelze nižší kvalitu péče v zemi původu považovat za mimořádný

důvod vedoucí k udělení humanitárního azylu. V této souvislosti odkázal na rozsudek NSS č.j. 2 Azs 20/2007 ze dne 26.7. 2007. Žalovaný dospěl k závěru, že hlavním důvodem žádosti žalobce je snaha o legalizaci pobytu na území ČR, zde odkázal na rozsudek NSS č.j. 7 Azs 187/2004 ze dne 24. 2. 2005, kde se uvádí, že pokud žadatel žádá o legalizaci pobytu v ČR, musí se podrobit režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. K námitce neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu žalovaný uvedl, že k posouzení, zda žalobci hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy si na základě zrušujícího rozsudku soudu opatřil nejaktuálnější informace o zemi původu žalobce, s nimiž se žalobce seznámil, nevyjádřil se k nim ani nenavrhl jejich doplnění, zmínil hlavně obavy o svůj život. Odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, z něhož vyplývá, jakými úvahami se žalovaný řídil. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V replice na vyjádření žalovaného žalobce zopakoval žalobní námitky, na nichž setrval.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů. Projednal žalobu bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobce i žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.

V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.

V přezkumném řízení soud provedl důkaz podstatným obsahem správního spisu, z něhož ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 13. 6. 2011 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, dne 22. 6. 2011 s ním byl proveden pohovor. V jejich průběhu uvedl, že je křesťanského náboženského vyznání, není a nebyl členem žádné politické strany ani organizace. Do ČR přicestoval v roce 2004 za prací, měl pracovní vízum, od té doby zde žije. ČR je pro něho cílovým státem, chtěl by zde žít, pracovat a platit daně. Během svého pobytu na území ČR se vracel na Ukrajinu, vždy na dva až tři týdny za nemocnou matkou, naposledy tam byl v roce 2009, vycestoval i do Izraele za otcem a na rekreační pobyt do Egypta. Ke svému životu ve vlasti uvedl, že na Ukrajině pracoval jako kurýr. Po změně vlády byli zaměstnanci firmy, kde pracoval, pronásledováni. Jednalo se o konkurenční boj, dle jeho názoru byla konkurenční firma financována policií. Jeho kolegu někdo zbil a vyhodil ho na okraj průmyslové zóny, druhý byl nalezen zbitý u lomu, zraněním podlehl. Obával se, že něco podobného se může přihodit i jemu. Na policii nebo jiné státní orgány se žádostí o pomoc se ve vlasti neobracel, neboť uvedené potíže dle jeho názoru souvisejí právě s příslušníky policie. Vlast opustil z obavy o svůj život, obává se pronásledování ze strany policie. Na území ČR obdržel varovnou SMS zprávu z neznámého čísla, po zpětném zavolání se mu nikdo neozval. V ohrožení života se cítí od roku 2007, kdy mu přišla zmíněná SMS zpráva. V rámci pohovoru dne 22. 6. 2011 ke svým potížím doplnil, že v době svého pobytu na Ukrajině byl varován prostřednictvím kamarádů a SMS zprávy na mobilní telefon, aby opustil vlast. To bylo v roce 2003. Po každém návratu do vlasti mu někdo volal na mobilní telefon, i poté, co měl nové telefonní číslo, ale nikdy nikdo do telefonu nemluvil. Na policii se ani tentokrát neobrátil. Vysvětlil rovněž,

že po svém příjezdu do ČR nepožádal ihned o udělení mezinárodní ochrany, protože měl pracovní vízum a myslel si, že bude pracovat a situace ve vlasti se mezitím uklidní. Pak se ale zranil a pobýval v nemocnici a nestihl si prodloužit platnost víza. Po propuštění z nemocnice na radu přátel požádal o mezinárodní ochranu. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je HIV pozitivní, je pod lékařským dohledem, ale tato skutečnost není důvodem jeho žádosti. Nechce, aby se někde psalo, že je HIV pozitivní. Po přečtení protokolu požádal, aby vše o jeho nemoci bylo vymazáno. Popřel jakékoliv potíže ve vlasti z důvodu víry nebo politické aktivity.

Rozhodnutím žalovaného ze dne 28. 6. 2011 byla žádost žalobce zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Krajský soud v Brně k žalobě žalobce rozsudkem ze dne 30. 1. 2012, č.j. 56 Az 34/2011 rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s odůvodněním, že žalovaný správní orgán se zabýval pouze vyhodnocením žádosti žalobce z hlediska § 12 a § 14a zákona o azylu a neuvedl, proč nepřichází v úvahu udělení mezinárodní ochrany podle ostatních ustanovení zákona o azylu, rozhodnutí je v tomto směru nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí. Žalovaný dalším rozhodnutím ze dne 29. 3. 2012 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona o azylu. O žalobě žalobce rozhodl Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 26. 9. 2012, č.j. 28 Az 9/2012-39 zamítnutím žaloby v části neudělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b a zrušením rozhodnutí žalovaného v části o neudělení doplňkové ochrany dle § 14a cit. zákona s odůvodněním, že žalovaný při svém rozhodování nevycházel z aktuálních informací při úvaze o možném, reálném a bezpečném návratu žalobce do vlasti, když nejaktuálnější informace byla z ledna 2010, ač přezkoumávané rozhodnutí je z března 2012.

Žalovaný, vázán právním názorem soudu, pokračoval v řízení a dne 11. 12. 2012 provedl se žalobcem doplňující pohovor. Žalobce zopakoval své obavy o život pro případ návratu, které souvisejí s jeho prací kurýra, kterou vykonával necelý jeden rok. Někdy počátkem roku 2002 mu bylo sděleno, že firma končí a že již nemusí chodit do práce. Po rozpadu firmy začali lidé odjíždět nebo umírat. Kolega, s nímž pracoval, zemřel, nikdo o tom nechce mluvit. Ke svým potížím před odjezdem z vlasti uvedl, že započaly nepochopitelné telefonáty do matčina bytu, kde byl oficiálně hlášen k pobytu, ale nežil tam. Volající se nepředstavili, dotazovali se na jeho pobyt. Odstěhoval se do jiné čtvrti a žádné další problémy neměl. Předmětné telefonáty trvaly asi půl roku po jeho odchodu z práce, neví přesně, brala je matka a poté mu o nich řekla. Pouze se domnívá, že pocházely od bezpečnostních orgánů Ukrajiny, nikdy s volajícími nemluvil, pouze matka. Žalobce dostával jen SMS zprávy na mobilní telefon, aby zmizel nebo mu pomohou zmizet. Na upozornění žalovaného, že v minulém pohovoru hovořil o potížích s konkurenční firmou, žalobce nyní uvedl, že to byly jen jeho dohady, myslí si, že se jednalo o konkurenční firmu řízenou ze strany bezpečnostních služeb. Po propuštění z práce se snažil najít si práci v dole, ale poté, co mu začaly chodit SMS, bál se na Ukrajině zůstat. SMS zprávy mu přišly 2-3x. K dotazu žalovaného uvedl, že v roce 2005 pobýval tři týdny ve vlasti, žil u sestry v Kyjevě, pak nějakou dobu u matky a poté odjel k moři. K případným potížím sdělil, že přesně neví, ale „volali k matce“. Když zvedla telefon, nikdo se jí neozval. Ke své

návštěvě Ukrajiny na přelomu let 2009/2010 uvedl, že byl pár dní u matky, koupil si zájezd do Egypta, na který odjel a poté se vrátil do ČR. Správní orgán žalobce upozornil na rozpory v jeho výpovědích (dřívější a současné) ohledně telefonátů. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že pravidelně navštěvuje lékaře, užívá pět léků denně a cítí se dobře. Nejdříve nesl zjištěnou HIV pozitivitu těžce, ale už si zvykl, snaží se myslet pozitivně. Snaží se pracovat a čeká na oficiální povolení k práci. Lékařské zprávy o svém zdravotním stavu nemá, zavázal se je donést. K případné lékařské péči ve vlasti uvedl, že se tam za vše platí.

Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Jedná se Výroční zprávu Amnesty International 2012-Ukrajina z května 2012, Zprávu MZ USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2011 ze dne 24. 5. 2012, Výroční zprávy Human Rights Watch 2011 a 2012 (z ledna 2011 a ledna 2012), informaci Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ze srpna 2012, Informace MZV ČR č.j. 106362/2009-LPTP ze dne 13.5. 2009, č.j. 111193/2009-LPTP ze dne 29.7. 2009, č.j. 129871/2010-LPTP ze dne 19.1. 2010 a aktuální informace databanky ČTK-Ukrajina. Žalobci bylo umožněno se s nimi seznámit.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2012, č.j. 28 Az 9/2012-39 bylo zrušeno původní rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 3. 2012 pouze ve výroku o neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Ohledně výroku o neudělení azylu žalobci dle § 12, § 13, § 14 a § 14b zákona o azylu bylo tedy pravomocně rozhodnuto a tato skutečnost brání opětovnému projednání (§ 159a odst. 5 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění za použití § 64 s. ř. s.).

Žalovaný v rámci pokračování správního řízení kompletně zhodnotil všechny výpovědi žalobce, doplnil důkazní řízení v souladu se závaznými pokyny krajského soudu a opětovně rozhodl tak, že se žalobci neuděluje mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu.

Žalobce žalobou napadal rozhodnutí žalovaného v celém rozsahu bez bližšího odůvodnění, v doplnění žaloby pak brojil proti výroku o neudělení humanitárního azylu z důvodu špatného a nadále se zhoršujícího zdravotního stavu a proti výroku o neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

Soud, s odkazem na výše uvedené, se již nezabýval otázkou neudělení azylu dle § 12, § 13 a § 14b zákona o azylu pro překážku věci pravomocně rozhodnuté. Ostatně i žalovaný, ač opětovně zhodnotil výpovědi žalobce i v kontextu doplňujícího pohovoru, v odůvodnění rozhodnutí odkázal na své rozhodnutí ze dne 29. 3. 2012 s poukazem na věc pravomocně rozhodnutou, současně uvedl, že ani po provedení doplňujícího pohovoru se žalobcem nemá žádný důvod posuzovat tyto skutečnosti rozdílně.

Jinak je tomu však v případě přezkoumání výroku rozhodnutí dle § 14 zákona o azylu, o němž sice bylo také pravomocně rozhodnuto, nicméně žalovaný k této otázce činil skutková zjištění, posuzoval a hodnotil aktuální zdravotní stav žalobce a dostupnost léčby na Ukrajině právě ve vztahu k ust. § 14 zákona o azylu a v neposlední řadě žalobce učiněnou úvahu žalovaného o neudělení humanitárního azylu napadl žalobou.

V § 14 zákona o azylu se uvádí, že jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Soud konstatuje, že udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu. K udělení azylu z humanitárních důvodů se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Lze tak odkázat na jeho rozhodnutí č.j. ze dne 31. 8. 2012, č. j. 8 Azs 18/2012, v němž se podává: „*k námitce nesprávného posouzení dostupnosti léčby na Ukrajině a možného ohrožení zdraví a života stěžovatele NSS připomíná, že na udělení azylu z humanitárních důvodů není právní nárok a posouzení důvodů tvrzených žadatelem o mezinárodní ochranu je otázkou správního uvážení žalovaného. Správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním způsobem.*“ V projednávaném případě žalobce v původně vedeném správním řízení uvedl, že skutečnost jeho HIV positivity není důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu. V rámci pokračování správního řízení žalobce při doplňujícím pohovoru dne 11. 12. 2012, uvedl, že je pod lékařským dohledem, pravidelně užívá léky, snaží se s onemocněním vyrovnat, snaží se pracovat a čeká na oficiální povolení k práci. Žalovaný měl při svém rozhodování k dispozici i aktuální lékařskou zprávu žalobce ze dne 18. 1. 2013 (Fakultní nemocnice Brno, Klinika infekčních chorob, AIDS centrum), v níž se uvádí, že žalobce je klinicky stabilizován a pravidelně sledován od dubna 2009, trvale užívá léky. Dále žalovaný odkázal na shromážděné informační zdroje, a to na Výroční zprávy Human Rights Watch 2011 a 2012 a informace Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) ze srpna 2012, v nichž se uvádí, že podle ukrajinských zákonů má každý právo na ochranu zdraví, lékařskou péči a zdravotní pojištění. Lékařská péče je tedy dostupná včetně léků, ty si však pacienti musí hradit. Pokud pak žalovaný dospěl k závěru, že v případě žalobce, který může v současnosti i přes HIV pozitivitu pracovat a žít běžným životem a může využít zdravotního systému své vlasti a léčit se tam, nezjistil žádný důvod hodný zvláštního zřetele, lze takovou úvahu označit za správnou. Žalovaný nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou

v analogických případech. NSS opakovaně uváděl, že nižší úroveň zdravotní péče v zemi původu bez přistoupení dalších okolností nemůže být důvodem pro udělení azylu (např. rozhodnutí ze dne 18. 10. 2005, č.j. 3 Azs 226/2005-68 nebo ze dne 26. 7. 2007, č.j. 2 Azs 30/2007-69, dostupné na www.nssoud.cz). Žalobci je třeba připomenout, že i občané ČR si musí na dražší léky sami doplácet, a to i přesto, že jsou účastní zdravotního pojištění s pravidelnými měsíčními odvody ze mzdy do systému zdravotního pojištění. Žalobci v případě návratu na Ukrajinu nic nehrozí a nic mu nebrání v tom, aby se léčil na Ukrajině. Žalobce předložil články o neoficiální možné diskriminaci lidí HIV pozitivních na Ukrajině a namítá, že touto otázkou se žalovaný vůbec nezabýval. K tomu soud uvádí, že odlišný přístup zdravé populace k lidem nemocným, HIV pozitivním, nelze vyloučit nikde na světě. Sama tato skutečnost bez přistoupení skutečností dalších (faktická nedostupnost lékařské péče a potřebných léků v zemi původu), nemůže být důvodem pro udělení humanitárního azylu. Soud zhodnotil, že žalovaný nevybočil z mezí stanovených zákonem a jeho rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu je v souladu i s dosavadní ustálenou judikaturou.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

K doplňkové ochraně soud uvádí, že jejím smyslem a účelem je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování.

Žalovaný při opětovném posuzování, zda žalobce splňuje důvody k udělení doplňkové ochrany vycházel jak z jeho výpovědí (doplněných o pohovor ze dne 11. 12. 2012), tak i z aktuálních informací, které si dle závazného pokynu soudu v doplněném správním řízení k případu žalobce a objasnění aktuální situace v zemi původu žalobce obstaral (citovány výše). Žalovaný se na straně 9-12 odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně zabýval tím, zda žalobci v případě návratu do vlasti hrozí nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 cit. zákona. Zopakoval žalobcem předestřený azylový příběh a jím vyslovenou obavu z pronásledování ze strany policie. Tuto obavu žalovaný neshledal důvodnou, neboť žalobce dle svého vlastního vyjádření neměl ve vlasti žádné konkrétní potíže se státními orgány, ve

vlasti se politicky neangažoval a o mezinárodní ochranu požádal až poté, co se mu nepodařilo prodloužit si vízum za účelem podnikání, a to z důvodu legalizace svého pobytu. Žalovaný připustil vědomost o zhoršené situaci na Ukrajině v oblasti dodržování lidských práv (beztrestnost policie, korupce, vadné vyšetřování trestných činů spáchaných policií, nízký počet takových stíhání...), žalobce však není popsáným jednáním v případě návratu bezprostředně ohrožen. Žalovaný opětovně zhodnotil žalobcem uvedené potíže v zemi původu (anonymní telefonáty a anonymní výhrůžné SMS zprávy) v časových souvislostech včetně politických změn na Ukrajině, tj. oranžová revoluce na podzim roku 2004 a její dozvuky v lednu 2005, které nastaly po žalobcově odchodu z vlasti a další politické změny v roce 2010, kdy žalobce již žádné potíže neuváděl. Zhodnotil, že žalobce nebyl nikdy vystaven jednání, které lze označit za nelidské či ponižující, a to ani při svých opakovaných návratech na Ukrajinu. Ani v jednom případě nepřišel do kontaktu se státními orgány, tyto mu nikdy nebránily ve svobodném a opakovaném vycestování z vlasti. Žalovaný na základě provedeného zhodnocení dospěl k závěru, že hlavním důvodem žádosti žalobce není obava z ohrožení vážnou újmu, ale snaha o legalizaci dalšího pobytu v ČR. S učiněnými závěry se soud ztotožňuje a odkazuje na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí a judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se okamžiku podání žádosti o mezinárodní ochranu, tedy *„bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“* (rozhodnutí NSS ze dne 9. 2. 2006, č.j. 2 Azs 137/2005-51, rozhodnutí ze dne 20. 10. 2005, č.j. 2 Azs 423/2004, rozhodnutí ze dne 21. 8. 2003, č.j. 2 Azs 5/2003, dostupné www.nssoud.cz). Vzhledem k výše uvedenému soudu nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury NSS (citované i v napadeném rozhodnutí a ve vyjádření k žalobě) je zřejmé, že azylové řízení nelze zneužívat k legalizaci pobytu, neboť pro takový účel obsahuje právní řád ČR jiné nástroje, konkrétně již citovaný zákon č. 326/1999 Sb. Pokud se žalobce dovolává udělení doplňkové ochrany z důvodu svého onemocnění, krajský soud zde odkazuje na rozsudek NSS ze dne 4. 7. 2013, č.j. 7 Azs 9/2013, který posuzoval případ analogický případu žalobce, kdy žadatel o mezinárodní ochranu z Ukrajiny byl rovněž HIV pozitivní a NSS v jeho rámci odkázal na jiný rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2009, č.j. 6 Azs 34/2009-89, v němž se uvádí: „nelze vyloučit, že by doplňková ochrana byla udělena žadateli o mezinárodní ochranu, který trpí závažnou nemocí (HIV/AIDS) i z důvodu nedostatečné úrovně zdravotní péče v zemi původu, která by však musela dosahovat úrovně označitelné za mučení nebo nelidské či ponižující zacházení ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Poskytování zdravotní péče na Ukrajině se této úrovni zdaleka neblíží.“

Soud uzavírá, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, doplnil správní řízení tak, jak k tomu byl vázán předchozím zrušujícím rozsudkem a soud konstatuje, že neshledal žádné vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který

měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Žalobci byla pro řízení před soudem ustanovena zástupcem advokátka, jejíž odměnu a výdaje za zastupování hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Krajský soud výrokem III. určil odměnu advokátky v požadované výši podle ust. § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. c), d), vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále též „advokátní tarif“), za čtyři úkony právní služby po 3.100,-Kč (doložená porada s klientem přesahující jednu hodinu, doplnění žaloby, doplnění podání k výzvě soudu- překlady do českého jazyka, písemná replika na vyjádření žalovaného), tj. 12.400,-Kč, čtyři režijní paušály po 300,-Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, tj. 1.200,-Kč. Vzhledem k tomu, že advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je advokátka povinna z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů. Částka daně 21% činí 2.856,-Kč. Celkem se tedy ustanovené advokátce přiznává odměna ve výši 16.456,-Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 29. října 2013

JUDr. Ivona Šubrtová, v. r.
samosoudkyně